

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997-YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2025
1/11/1**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Abdjabborov M. Sovetlar davridagi qatag'onlik va uning oqibatlari	4
Abdusatorov Sh. Bayramlar va to'y marosimlardagi taom tortish hamda iste'moli bilan bog'liq urf-odatlar	8
Abduxalimov A. Andijon, Namangan va Farg'ona viloyatlari aholisiga tibbiy xizmat ko'rsatishning takomillashtirish masalalari	12
Djumanov S. Yangi O'zbekistonda Imom Moturidiy ilmiy merosining o'rganilishi	16
Jaylovov S. O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatining muhim ustivor yo'nalishlari	19
Islamova Z. Структура религиозного управления в период Кара-Коюнлу	22
Mamatliyeva S. Toshkent shishasozligi maktabi tarixi	25
Nurmetov I. Markaziy Osiyoda ekologik xavfsizlikni ta'minlashda yangi O'zbekiston tashabbuslari	28
Radjabov O. Turkmaniston temir yo'li tashkiloti va uning faoliyati tarixi	31
Saidboboyeva G. O'zbekistonda elektr energetika sohasini texnik kadrlar bilan ta'minlash ahvoli (XX asrning 40-yillari)	34
Tojiboyev J. Turkistondagi birinchi jahon urushi qochoqlari hayotida Tatyani qo'mitasining o'rni	37
Xusanova Sh. Mingtepada shaharsozlik madaniyatining rivojlanishi	41
Hasanova H. Turkiston mintaqasi maishiy hayotidagi texnik o'zgarishlar va ularning aholi turmush tarziga ta'siri (1917-1924-yy)	45
Yarmatov T. Sovchilik bilan bog'liq udumlarning dostonlarda aks etishi	49
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdvaitova R. Markaziy Osiyoning yangi davrdagi geosiyosiy o'rni, O'zbekistonning tashqi siyosati va xalqaro jarayonlardagi ishtiroki	52
Абдуманов А. Совершенствование методики использования интеллектуальных систем управления в преподавании технических наук	55
Abdurahmonova R. Oliy ta'limda matematika fanini o'qitishda raqamli texnologiyalar va interaktiv platformalardan foydalanish samaradorligi	58
Allanazarova S. Bilingvizm asosida ta'lim oluvchilar shaxsining intellektual rivojlanishi	61
Allayarova Z. Studying the works of alisher navoy is a factor in forming the spirituality of the youth of new Uzbekistan	64
Aripova Sh. Kelajakdagi harbiy attashelarni tayyorlashning nazariy va metodologik asoslari	67
Ахмаджонова Д., Евгеньевна С. Организация контроля учебно-познавательной деятельности детей старшего дошкольного возраста с учётом особых образовательных потребностей)	70
Boymurodov I. Raqamli jamiyat tushunchasining falsafiy talqini	73
Dongmei B. Mindfulness training to enhance student well-being: a study of its pathways	76
Есемуратов Б. Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim faoliyatini tashkil etishning amaliy holati	79
Jabborov E. Milliy mentalitet va yoshlar infantilizmi	82
Jumayev B. Tarixiy xotirani shakllantirishda tarixiy shaxslar merosidan foydalanishning ahamiyati	85
Jumayeva G. Migratsion omillarning o'quvchilarda frustratsiya darajasi va ta'lim motivatsiyasiga psixologik ta'siri	89
Jurakulov F. O'zbekistonda davlat hokimiyatining bo'linishi va muvozanatni ta'minlashga doir islohotlar	92
Zaynitdinova N. The impact of integrating communicative, critical, and reflective approaches in language teaching	95
Ibragimova G. Ta'lim tizimida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning afzalliklari	98
Isadjanov B. O'zbekiston taraqqiyotining yangi bosqichida nodavlat notijorat tashkilotlarining rivojlanish jarayonlari	101
Israilova D. Teachers' professional digital competence in language education: a framework-based synthesis	104
Ishmuradova G., Mirzayeva G. Texnologik ta'limda "quroqchilik san'ati" mavzusini o'qitishni takomillashtirish metodikasi	108
Kandaxarov M. Innovatsion ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarda riskologik kompetentlikni rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	111
Qurbonova M. Demografik jarayonlar tahlilining nazariy metodologik asoslari	114
Madrahimov A. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida bulling holatlarini sotsiologik tahlili	117
Mamatqulova N. Kream strategiyasida kreativlikning o'rni va mohiyati	120
Mamatov M. "Ma'naviy taraqqiyot tamoyillari" va uning ijtimoiy-falsafiy tahlili	123
Mannabov A. Harbiy pedagogik menejment: nazariy asoslari, xorijiy tajribalar va milliy amaliyot	125
Matyakubova G., Urazova G. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining axloqiy tafakkurini shakllantirishda nosiriddin tusiy merosidan foydalanish	129
Meliboev A. Ijtimoiy farovonlikni ta'minlash, kambag'allikka qarshi kurash bo'yicha ilmiy izlanishlar tahlili	132
Mirzayeva Sh. Raqamli ta'lim sharoitida talabalarni kasbiy-pedagogik faoliyatga tayyorlashning texnologik modeli	135
Murzayeva Sh. O'zbekistonda milliy-madaniy markazlarning shakllanishi tendensiyalari	138
Musayev F. Forobiyning falsafiy g'oyalari va ularning zamonaviy sivilizatsiya taraqqiyotidagi ahamiyati	142
Normatova N. Hozirgi kundagi zamonaviy global ekologik inqiroz sabablari: transsendental va empirik yondashuvlar sintezi o'ziga xos xususiyatlari	145
Omonova D. Mashq – yangi bilim va ko'nikmalarni rivojlantirish mezonlari	148
Ochilov A. Raqamli transformatsiya jarayonida O'zbekistonda fuqarolik jamiyati va ma'naviy-axloqiy mezonlarning shakllanishi	151
Rasulov B. Siyosiy xulq-atvor: mohiyat va rivojlanish	154
Samandarova M. Texnologik sivilizatsiya davrida ekologik mas'uliyat falsafasi	158
Safarova A. Astronomiya darslarida virtual laboratoriya dasturlari va mobil ilovalardan foydalanish	161
Sodiqova Sh. Fizika ta'limini samarali tashkil etishda mediatexnologiyalarning didaktik imkoniyatlari	165
Султанов Т. Анализ манакибов о безымянных святыях, упоминаемых в произведении «Маснавийи ма'нави» Джалаладдина Руми	169
Sultanov S. O'zbekistonda ijtimoiy davlat konsepsiyasining tarixiy-falsafiy jihatlarini rivojlantirish bosqichlari	172
Tillabayeva G. Talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetentligini rivojlantirishda taym menejment texnologiyasidan foydalanishning pedagogik shart-sharoitlari	175
Umarbekova G. O'quvchilarda fanga doir kompetensiyalarni rivojlantirishga tizimli yondashish	178
O'rinova N. Tyutorlik faoliyatiga tayyorlash tizimini metakognitiv kompetensiya tamoyillari asosida takomillashtirish	181

Xosilova F. Oliy ta'limda ilmiy-tadqiqot faoliyatining mazmuni va mohiyati	184
Цзин Я. Преподавание русского языка в Синьцзяне в конце XIX – начале XX века	187
Shakirova I. Raqamli texnologiyalarning rus tilini o'qitishdagi o'rni va samaradorligi	190
Sharipova R., Murodov J., Yuldashev Sh., Botirova N., Arslonov A., Xudoyqulov J. Mentimeter interaktiv texnologiyasi asosida "magnit yarimo'tkazgichlar va spintronika" fanini o'qitish dars samaradorligini oshirish omili	193
Shukurullayeva D. The role of reflection in developing independent learning skills	196
Egamova D. Vijdon erkinligi tushunchasining mohiyati va ahamiyati	199
Elboyeva I., Allayarova Z. The role of artificial intelligence in enhancing speaking skills	202
Эргешева Д. Аббревиатуры в учебно-научных текстах (на примере учебных текстов дисциплины «Логистика» на узбекском языке).....	205
Eryigitova L. E.Dyurkgeymning ijtimoiy hamjihatlik va anomiya nazariyasi asosida yolg'iz keksalik muammosining sotsiologik tahlili	208
Eshimbetov J. Sun'iy intellekt texnologiyalari asosida matematika ta'limida mantiqiy tafakkurni shakllantirishning innovatsion yo'nalishlari	211
Eshquvvatov T. Oliy ta'lim muassasalariga innovatsiyalarni joriy etishda professor-o'qituvchilarda konfliktologik kompetensiyalarni takomillashtirish	214
Yuldashova N. Vazifaga asoslangan til o'qitishda o'qituvchi vositachi rolda	217
Yusupov A. Fuqarolar ijtimoiy-siyosiy faolligiga doir ilmiy-nazariy qarashlar	221
Yusupov N. Risk va noaniqlik sharoitida korxonani boshqarish va unga ta'sir etuvchi omillar	224
Filologiya	
Abdirazzakova S. Kiberxavfsizlik terminologiyasining lisoniy tasnifi va evolyutsiyasi	228
Abdulxayeva M. O'zbek tili sinonimlari izohli lug'atlarining o'xshash va farqli jihatlar va ularni tizimlashtirilgan variantini yaratishdagi qo'shimcha tavsiyalar	231
Abdulxayrov B. Miyon Buzrukning o'zbek adabiyotida tasavvuf masalasiga doir qarashlari	235
Аманулла З. Трудности в китайско-узбекском переводе и способы их преодоления	238
Aminova S. Folklor va yozma adabiyotda qahramonlik motivi paydo bo'lishining hayotiy asoslari	241
Atamuradov Sh. Inklyuziv muloqotda imo-ishora va mimikaning pragmatik vazifalari	244
Bakirova G. "Uliiss" romanida fonetik vositalarni qo'llashda Jeyms Joys uslubidagi o'ziga xoslik	247
Danabekov O. "Layli va Majnun" dostonidagi toponimlar.....	250
Yodgorov U. N-gram yordamida turg'un lisoniy birliklarni aniqlash bosqichlari.....	253
Зинин Е. Соотношение модификационных и мутационных словообразовательных значений префиксоида сверх	258
Karimova M. Aspektual semantika va fe'llarning harakat tarzi: nazariy va amaliy jihatlar	262
Kuldasheva M. Lug'at tarkibining rivojlanishida fransuz adstrativ izlar	265
Qudratova M. The linguistic representation of temporal deixis and time markers in english and uzbek	268
Mamajonova M. Erkak va ayol nutqida muomala madaniyatining ifodalanishi (fransuz va o'zbek badiiy matnlari misolida)	272
Mashrabbekova A., Hoon S.Y. O'zbek tilida xorijiy so'zlarni milliyalashtirish muammolari	275
Mirsanov B. Nemis tilida konversiya asosida voqelangan ikkilamchi nomlashlar.....	279
Mirsoliyeva N. Yapon milly xarakterining o'ziga xosligi	283
Nazirqulova D. Ingliz va o'zbek mediadiskursida subyektiv modallikning qiyosiy tahlili	286
Нигматова Л. Искусственный интеллект и лингвистика	289
Norqulova M. Ahmad A'zam qissalari sarlavhasining badiiy vazifasi	292
Pozilova Sh., Raximova M. O'zbek tilidagi shevalarni gap darajasida aniqlashda mashinali o'qitish algoritmlarining qiyosiy tahlili	295
Pulatova D. O'zbek badiiy matnlarida shaxs deyxsisining sotsiopragmatik tahlili	298
Po'latova S. Gender kategoriyasining grammatik (morfologik) tizimda ifodalanishi	302
Rahmonov U. Izohli lug'atlarda so'zlikning chegaralari muammosi.....	305
Ruzmetova D. Традиция и новаторство: взаимодействие классических художественных форм и модернистских поисков в современной литературе.....	308
Сиддикова И. Основные проблемы составления современных словарей синонимов.....	311
Tursunova Z. Ingliz va o'zbek tillarida yuridik nutqning pragmatik maqsadlari.....	315
Hamdamov Y. Jurnalistikaning millatlararo totuvlik prinsipi: o'rni va ahamiyati.....	318
Hamrayeva Ch. Ingliz va o'zbek tilidagi izohli lug'atlarda "Sadoqat" konseptining konseptual maydoni	322
Xasanova Sh. Xitoy adabiyotining zamonaviy talqini va uning tarjima jarayonidagi aks etishi	325
Цой А., Цой А. Языково-культурное значение концептов эмоций «마음» (душа/сердце) и «가슴» (грудь/сердце)	328
Юлдашева Ф. Русский язык в эпоху цифровой трансформации: проблемы и перспективы	331